AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2023/1884 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2023. május 10.)

a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE) 2021. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

– tekintettel a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete 2021. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,

– tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0121/2023),

A. mivel bevételi és kiadási kimutatása ([1]) szerint a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (a továbbiakban: az Intézet) 2021. évi pénzügyi évre szóló végleges költségvetése 8 692 878 EUR volt, ami 2020-hoz képest 12,17 %-os növekedést jelent;

B. mivel a Számvevőszék a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete 2021. évi pénzügyi évről szóló éves beszámolójáról készített jelentésében (a továbbiakban: a számvevőszéki jelentés) megállapítja, hogy kellő mértékben megbizonyosodott az intézet éves beszámolójának megbízhatóságáról, valamint arról, hogy az annak alapjául szolgáló ügyletek jogszerűek és szabályszerűek;

C. mivel a nemek közötti egyenlőség az EUSZ 2. cikkében rögzített uniós alapérték; mivel az EUMSZ 8. cikke kimondja, hogy az Unió tevékenységeinek folytatása során törekszik az egyenlőtlenségek kiküszöbölésére, valamint a férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdítására, meghatározva a nemek közötti egyenlőség elvének érvényesítését;

D. mivel a nemek közötti egyenlőségre az Unióban különösen nagy hatást gyakoroltak a Covid19-világjárvány következményei, az ukrajnai háború, valamint a nemek közötti egyenlőségnek és a nők jogainak, különösen a szexuális és reproduktív egészségnek és jogoknak a több tagállamban tapasztalható visszaesése; mivel fennáll a veszélye annak, hogy a nőket aránytalanul sújtják az emelkedő energiaárak és általában a megélhetési költségek; mivel ez tovább mélyítheti az egyenlőtlenségeket és akadályozhatja a nemek közötti egyenlőséget; mivel további kutatásra van szükség az Unión belüli energiaszegénység nemi szempontú hatásaival kapcsolatban; mivel a nemek közötti egyenlőség mutatója 2022-ben Unió-szerte 68,6 volt, ami 2021 óta mindössze 0,6 tizeddel nőtt, ami azt mutatja, hogy az EU csak lassú ütemben halad a nemek közötti egyenlőség felé;

Költségvetés és pénzgazdálkodás

1. megelégedéssel nyugtázza, hogy a 2021. évi pénzügyi év során folytatott költségvetés-ellenőrzési erőfeszítések eredményeként a költségvetés folyó évi végrehajtási aránya 98,92 %-os szintet ért el, ami 2020-hoz képest 1,18 %-os mértékű növekedést jelent; megjegyzi továbbá, hogy a kifizetési előirányzatok folyó évi végrehajtási aránya 71,39 %-os volt, ami 2020-hoz képest 3,44 %-os csökkenést jelent;

2. megjegyzi, hogy az Intézet végleges költségvetésének összege az első, 971 698 EUR összegű költségvetési módosítás eredménye, amely a 2021. évi eredeti költségvetéshez képest 12 %-os költségvetési növekedést jelent, valamint egy második, 375 000 EUR összegű költségvetési módosítás eredménye, amely az Intézet igazgatótanácsa által elfogadott 4,14 %-os csökkentést jelent a Covid19-cel kapcsolatban az év végén azonosított megtakarítások miatt;

3. tudomásul veszi, hogy az intézet átvitt működési kiadásai 2022-ben 54,79 %-ra nőttek (a 2021. évi 49,49 %-hoz képest);

([1]) HL C 141., 2022.3.29., 123. o.

Teljesítmény

4. emlékeztet arra, hogy az intéztet azzal a céllal hozták létre, hogy hozzájáruljon a nemek közötti egyenlőség előmozdításához az Unióban, és megerősítse azt; hangsúlyozza, hogy az intézet kulcsszerepet játszik a nemek közötti egyenlőségnek az EU-ban történő előmozdításában, például kutatás és adatok szolgáltatása révén, amely feladat vonatkozásában létfontosságúnak és hatékonynak bizonyult; hangsúlyozza ezért, hogy az intézet számára feladatai ellátásához elegendő, valamint stabil pénzügyi és emberi erőforrásokat kell biztosítani; emlékeztet arra, hogy az intézet feladata, hogy gyűjtse, elemezze és terjessze a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó információkat, valamint hogy olyan módszertani eszközöket fejlesszen ki, elemezzen, értékeljen és terjesszen, amelyek segítik a nemek közötti egyenlőség valamennyi közösségi szakpolitikába és az azokból eredő tagállami politikákba való integrálását. ösztönzi az intézet és más uniós ügynökségek közötti együttműködést;

5. megállapítja, hogy az intézet bizonyos fő teljesítménymutatókat alkalmaz az operatív célkitűzésekkel kapcsolatban a tevékenységei által biztosított hozzáadott érték értékelésére; elismeréssel veszi tudomásul, hogy az intézet 2021-ben munkaprogramjának 96,62 %-át teljesítette, és ezáltal elérte a 2021–2023-as egységes programozási dokumentumban meghatározott célokat;

6. megjegyzi, hogy 2021-ben az intézet jelentést tett közzé, amelyben elemezte a Covid19-világjárványnak a partnerkapcsolati erőszak áldozataira gyakorolt következményeit, és elvégezte az első széles körű felmérését, amely bizonyítékokat gyűjtött a Covid19-világjárványnak az informális gondozásra, valamint a munka és a magánélet közötti egyensúlyra, a jóllétre, a foglalkoztatásra és a munkakörülményekre gyakorolt hatásairól; megjegyzi továbbá, hogy a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó forráselosztás nyomon követésére szolgáló eszköz kidolgozásával az intézet véglegesítette a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezésről szóló részletes eszköztárat, amelynek célja, hogy segítse az irányító hatóságokat a nemek közötti egyenlőség megosztott irányítás keretében történő általános érvényesítésében; megjegyzi továbbá, hogy az intézet eszköztárat készített a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő közbeszerzésről az uniós alapok és a nemzeti költségvetések számára, hogy kiegészítse a Bizottság társadalmilag felelős közbeszerzésre vonatkozó keretét;

7. megjegyzi, hogy az intézet az év során megerősítette együttműködését az uniós ügynökségekkel, különösen az Európai Unió Alapjogi Ügynökségével (FRA) és az Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért (Eurofound) keretében; tudomásul veszi az intézet részvételét a bel- és igazságügyi ügynökségek hálózatában a Covid19-válságra való reagálással és az Unió Ukrajnával való szolidaritásával összefüggésben; tudomásul veszi továbbá az intézet részvételét az uniós ügynökségek tudományos tanácsadással foglalkozó hálózatában (EU-ANSA), különösen a kvantitatív felmérési adatcsoportban és a társadalmi-gazdasági klaszterban; felhívja az intézetet, hogy a hatékonyság javítása érdekében folytassa a szinergiák (például az emberi erőforrások, az épületkezelés, az informatikai szolgáltatások és a biztonság), az együttműködés és a bevált gyakorlatok cseréjének fejlesztését más uniós ügynökségekkel;

8. üdvözli az intézet és a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság közötti folyamatos együttműködést; hangsúlyozza, hogy az intézet értékes hozzájárulást tud nyújtani a Parlament valamennyi bizottsága számára annak érdekében, hogy a nemek közötti dimenzió hatékonyabban beépülhessen az összes uniós szakpolitikába; elismeri az intézet szakosodását és meglátásait, különösen az adatszolgáltatás és a tagállami szakpolitikák értékelése terén;

Személyzeti politika

9. tudomásul veszi, hogy 2021. december 31-én a létszámterv végrehajtása 96 %-os szintet ért el: az uniós költségvetés értelmében engedélyezett 27 ideiglenes alkalmazotti álláshelyből (ugyanannyi, mint 2020-ban) 26-re neveztek ki ideiglenes alkalmazottat; megjegyzi, hogy 12 pályázati felhívást tettek közzé, köztük négy szerződéses alkalmazotti álláshelyre, öt ideiglenes alkalmazotti álláshelyre, egy kirendelt nemzeti szakértőre és két gyakornokra; kiemeli, hogy 2021 folyamán a fluktuáció aránya 11 % volt; tudomásul veszi a személyzet átvilágítását, amely szerint az intézet személyzetének 77,6 %-át operatív feladatokra, 14,5 %-át igazgatási támogatásra és 7,9 %-át semleges műveletekre osztották be; megjegyzi, hogy 2021. május 27-én új szabályokat fogadtak el a középvezetői személyzetre vonatkozóan;

10. tudomásul veszi a nemek kiegyensúlyozott megoszlását a felső vezetésben (két férfi (50 %) és két nő (50 %)), valamint a kiegyensúlyozatlan nemek szerinti megoszlást az igazgatótanácsban (hat férfi (19 %) és 26 nő (81 %), valamint a személyzet egészében (12 férfi (29 %) és 30 nő (71 %)); ismételten felhívja az intézetet, hogy a jövőben biztosítsa a nemek közötti egyensúlyt; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az intézet igazgatótanácsi tagjainak kinevezésekor tartsák szem előtt a nemek közötti egyensúly biztosításának fontosságát;

11. megjegyzi, hogy az intézethez a szakmai gyakorlatokra és a kirendelt nemzeti szakértői álláshelyekre benyújtott pályázatok nélkül 2021-ben 513 pályázat érkezett, amelyek 68 %-át nők adták be, 32 %-át pedig férfiak; üdvözli, hogy a felső vezetői csapatban sikerült elérni a nemek közötti egyensúlyt, de aggodalmát fejezi ki az egyensúly hiánya miatt a személyzet egészében; üdvözli, hogy az intézet 2021 óta aktívan részt vesz az Uniós Ügynökségek Hálózata (EUAN) sokféleséggel és befogadással foglalkozó munkacsoportjában, valamint az Intézeten belül a sokféleség és befogadás javítása érdekében hozott különböző intézkedéseket;

12. megjegyzi, hogy 2021-ben az intézet egyéves szerződést írt alá az UAB Manpower Lit vállalattal ideiglenes személyzet biztosítása céljából; emlékeztet arra, hogy az Európai Unió Bíróságának 2021. november 11-ítélete (C-948/19. sz. ügy) megerősítette a 2008/104/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([2]) uniós decentralizált ügynökségekre való alkalmazhatóságát, valamint a kölcsönzött munkavállalók és a személyzeti szabályzat hatálya alá tartozó alkalmazottak közötti egyenlő bánásmód elvét, és hogy Litvánia Legfelsőbb Bírósága helybenhagyta ezt az ítéletet; ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy a szerződött vállalat, az UAB Manpower Lit megtagadta az ideiglenes munkaerő biztosítására vonatkozó szerződés 2022-től történő meghosszabbítását;

13. javasolja, hogy az intézet saját igényfelmérésének figyelembevételével biztosítsanak több személyzetet és elegendő finanszírozást az intézetnek a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésével kapcsolatos technikai segítségnyújtás iránti kérelmek ugrásszerű növekedésének kezelése érdekében, hogy például sürgősen reagálni tudjon a különböző és egymást követő társadalmi, gazdasági és éghajlati válságok nőkre és a nemek közötti egyenlőségre gyakorolt egyre súlyosabb hatására, valamint a nemek közötti egyenlőség és a nők jogai terén számos tagállamban és világszerte tapasztalható visszaesésre;

14. üdvözli az intézet átfogó jólléti politikáját, amely számos intézkedést tartalmaz a munka és a magánélet közötti egyensúly, a távmunka és a személyzet egészséges életmódjának támogatása érdekében; a pszichológiai támogatás tekintetében megjegyzi, hogy 2021-ben lezárult egy lelki zaklatásra vonatkozó állítás független vizsgálata, amely a személyzet vizsgálat alá vont tagjának elbocsátásához vezetett; elismerését fejezi ki az Intézet személyzetére vonatkozó átfogó képzési tervéért; ösztönzi az intézetet hosszú távú emberierőforrás-politika kidolgozására a munka és a magánélet közötti egyensúly, az egész életen át tartó pályaorientáció és a karrierfejlesztéshez szükséges egyedi képzési lehetőségek, a személyzet minden szintjén a nemek közötti egyensúly, a távmunka, a lecsatlakozáshoz való jog, a minden tagállam számára megfelelő képviseletet biztosító földrajzi egyensúly javítása, valamint a fogyatékossággal élő személyek felvétele és integrációja, illetve a velük szembeni egyenlő bánásmód biztosítása és lehetőségeik előmozdítása tekintetében;

Közbeszerzés

15. megjegyzi, hogy 2021-ben 47 adminisztratív és 62 operatív közbeszerzési eljárás zárult le; megjegyzi, hogy az intézet frissítette a személyzetre vonatkozó közbeszerzési iránymutatásokat, beleértve az ellenőrző listákat, a belső határidőket és az eljárási lépéseket a közbeszerzési intézkedések keretében készített dokumentumok minőségének javítása érdekében;

16. aggodalommal veszi tudomásul a Számvevőszék azon észrevételét, hogy 2021-ben az intézet szabálytalan kifizetéseket (12 200 EUR értékben) teljesített olyan fordítási szolgáltatások megvásárlásáért, amelyek nem tartoztak a kapcsolódó részvételi szándék kifejezésére való felhívás hatálya alá;

17. emlékeztet arra, hogy minden közbeszerzési eljárás szempontjából fontos az ajánlattevők közötti tisztességes verseny biztosítása és az áruk és szolgáltatások lehető legjobb áron való beszerzése, tiszteletben tartva az átláthatóság, az arányosság, az egyenlő bánásmód és a megkülönböztetésmentesség elvét; kéri a Bizottság által kifejlesztett e-közbeszerzési IT-eszközök bevezetését; kéri a közbeszerzési iránymutatásokban szereplő eljárások és sablonok naprakésszé tételét; aggodalommal veszi tudomásul a Számvevőszék azon észrevételét, hogy a közbeszerzési hiányosságok egyre nőnek, és a legtöbb ügynökség esetében továbbra is ezek a szabálytalan kifizetések legfőbb okai;

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 2008/104/EK irányelve (2008. november 19.) a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzésről (HL L 327., 2008.12.5., 9. o.).

Az összeférhetetlenség megelőzése, kezelése és az átláthatóság

18. tudomásul veszi az intézetnek az átláthatóság, az összeférhetetlenségek megelőzése és kezelése, valamint a visszaélést bejelentő személyek védelmének biztosítására irányuló meglévő intézkedéseit és folyamatos erőfeszítéseit; tudomásul veszi, hogy az intézet véglegesíti az összeférhetetlenségekkel kapcsolatos politikáját; megjegyzi, hogy a 2021–2023-as csalás elleni stratégiát sikeresen végrehajtották 2021-ben a vonatkozó cselekvési tervnek megfelelően, az OLAF által biztosított módszertan alapján; üdvözli továbbá, hogy 2021-ben számos képzést tartottak az etika és a feddhetetlenség területén, valamint tájékoztató előadásokat tartottak a csalások megelőzéséről; kitart amellett, hogy szisztematikus szabályokat kell bevezetni vagy rendszeresen frissíteni az átláthatóság, az összeegyeztethetetlenség, az összeférhetetlenség, az illegális lobbizás és a forgóajtó-jelenség tekintetében;

19. megjegyzi, hogy az intézet közzétette honlapján igazgatója és igazgatótanácsa legtöbb tagjának önéletrajzát és érdekeltségi nyilatkozatát; emlékeztet az önéletrajzok és érdekeltségi nyilatkozatok közzétételének fontosságára; felhívja az intézetet, hogy tegye közzé igazgatótanácsa valamennyi tagjának önéletrajzát és érdekeltségi nyilatkozatát;

Belső ellenőrzés

20. üdvözli az intézet által 2021-ben hozott, belső kontrollrendszerének megerősítésére irányuló intézkedéseket; ezzel összefüggésben tudomásul veszi az utólagos ellenőrzések végrehajtására vonatkozó eljárás felülvizsgálatát; elismerését fejezi ki e tekintetben amiatt, hogy az utólagos ellenőrzéseket 2021 szeptemberéig elvégezték, és a Számvevőszék észrevételéhez kapcsolódó fellépés lezárult; üdvözli továbbá, hogy az intézet aktualizálta minőségbiztosítási politikáját, és konkrét ellenőrzési intézkedéseket határozott meg a projektekre vonatkozóan;

21. aggodalommal veszi tudomásul a Számvevőszék észrevételeit, amelyek az irányítási és kontrollrendszerek számos hiányosságára világítanak rá; megjegyzi, hogy az első észrevétel egy olyan felvételi eljáráshoz kapcsolódik, amely aláásta az átláthatóság és az egyenlő bánásmód elvét, és hogy a második észrevétel a kirendelt nemzeti szakértők kiválasztási eljárásának hiányosságairól számol be, amelyek aláássák annak objektivitását, és az intézet belső ellenőrzéseinek gyengeségeire utalnak; megjegyzi, hogy a harmadik észrevétel egy olyan közbeszerzési eljárással kapcsolatos, amelyben az értékelő bizottság valamennyi tagja ugyanahhoz a közigazgatási egységhez tartozott, ami ellentétes a költségvetési rendelet 150. cikkének (3) bekezdésével; emlékeztet arra, hogy a felvételi eljárások hiányosságai aláássák az átláthatóság és az egyenlő bánásmód elvét; kéri, hogy az intézet javítsa belső felvételi eljárását az értékelési folyamatok és az álláshirdetések pontosítása érdekében;

22. megjegyzi, hogy a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálatának (IAS) 2019–2021-es időszakra vonatkozó stratégiai belső ellenőrzési tervét követően 2021-ben összesen 1 800 ellenőrzési műveletet hajtottak végre egy 40 tranzakcióból álló mintán, amelyek teljes ellenőrzött költségvetése 920 776 EUR volt; megjegyzi, hogy a végső eredmények azt mutatják, hogy az alkalmazott belső ellenőrzési rendszer biztosítja, hogy a tranzakciók megfeleljenek a pénzügyi szabályoknak és a belső eljárásoknak; megjegyzi, hogy a jelentés négy ajánlást tartalmazott a belső ellenőrzések javítására a kisebb hiányosságok kezelése érdekében; üdvözli, hogy az Intézet valamennyi ajánlást – többek között a korábbi évekből származókat is – maradéktalanul végrehajtotta, és a kapcsolódó intézkedéseket a Belső Ellenőrzési Szolgálat 2022 februárjában lezárta;

23. megjegyzi, hogy a belső ellenőrzés 2021. évi külön értékelését az intézet belső ellenőrzési keretrendszerével és a belső ellenőrzés értékelésére vonatkozó iránymutatásokkal összhangban végezték el; tudomásul veszi az említett értékelés azon következtetését, hogy minden elv a terveknek megfelelően működik, és hat mérsékelt hiányosságot tárt fel a belső ellenőrzési rendszer 2., 3. és 5. komponensével kapcsolatban; felhívja az intézetet, hogy folyamatosan tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az e hiányosságok kezelése terén elért haladásról; üdvözli az intézet által a kockázati területek csökkentése érdekében végrehajtott intézkedéseket, többek között az érzékeny funkciók tekintetében;

24. felhívja az intézetet, hogy erősítse tovább belső ellenőrzési mechanizmusait, ideértve egy belső korrupcióellenes mechanizmus létrehozását is;

Digitalizáció és a zöld átállás

25. tudomásul veszi az intézet arra irányuló erőfeszítéseit, hogy költséghatékony és környezetbarát munkahelyet biztosítson; megjegyzi, hogy az intézet létrehozott egy eszközt a kiküldetések kezelésére, amely lehetővé teszi az utazásokból származó szén-dioxid-kibocsátás nyomon követését; tudomásul veszi, hogy a 2021. évi nyomon követés azt mutatja, hogy az intézet küldetéseinek szén-dioxid-kibocsátása 8 tonna volt; megjegyzi, hogy az intézet számos szerződéstípusba belefoglalta a környezetvédelmi intézkedésekre vonatkozó követelményeket; üdvözli az intézet azon kötelezettségvállalását, hogy a vilniusi épületeiben napelemeket telepít az épület környezeti teljesítményének javítása és kizárólag zöld energiaforrásokra való támaszkodás érdekében; érdeklődéssel jegyzi meg, hogy olyan alkalmazást szereztek be, amely segíti az intézetet környezeti lábnyomának nyomon követésében, és hogy az alkalmazást valószínűleg 2022-ben fogják bevezetni; felszólítja az intézetet, hogy folyamatosan tájékoztassa a költségvetési hatóságot az ezzel kapcsolatos fejleményekről;

26. tudomásul veszi, hogy az intézet 2021-ben teljes mértékben digitalizálta kulcsfontosságú folyamatait elektronikus munkafolyamatok és elektronikus aláírás bevezetésével; tudomásul veszi az intézet IKT-biztonsági és információkezelési politikájának aktualizálását; üdvözli az intézet válaszát, miszerint rendelkezik kiberbiztonsággal, és számos intézkedést hajtott végre a kiberbiztonsággal kapcsolatban, például a többtényezős hitelesítési rendszert és az informatikai csoport tagjainak szóló biztonsági képzéseket; ösztönzi az intézetet, hogy végezzen rendszeres kockázatértékelést informatikai infrastruktúrájáról, és biztosítsa kibervédelmének rendszeres ellenőrzését és tesztelését;

Ügymenet-folytonosság a Covid19-válság idején

27. megjegyzi, hogy az intézet gyorsan alkalmazkodott annak érdekében, hogy a felülvizsgált egységes programozási dokumentummal összhangban biztosítsa az üzletmenet folytonosságát; nagyra értékeli az intézet arra irányuló munkáját, hogy támogassa a Tanács portugál és szlovén elnökségét azáltal, hogy a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó új bizonyítékokat szolgáltat a Covid19 nemek közötti egyenlőségre gyakorolt társadalmi-gazdasági hatásáról szóló tanácsi következtetések alapjául; megjegyzi, hogy a bel- és igazságügyi ügynökségek hálózatán belül megvitatták a Covid19-re való reagálásra és az üzletmenet-folytonossági tervekre irányuló közös kezdeményezéseket; üdvözli, hogy az intézet 2022 júliusában aktualizálta üzletmenet-folytonossági tervét;

28. ösztönzi az ügynökséget, hogy ültesse át a gyakorlatba a Covid19-világjárvánnyal kapcsolatban a személyzet utazásai terén szerzett tapasztalatokat annak érdekében, hogy jobban megszervezhesse azokat az üléseket, rendezvényeket és interjúkat, amelyeket a személyes részvételnél hatékonyabban lehet távoli részvétellel lebonyolítani;

Egyéb

29. elismerését fejezi ki az intézetnek a nyilvánosság láthatóságának növelésére irányuló erőfeszítésekért sajtótájékoztatók, sajtóközlemények, médiakampányok, például a 16 napos kampány és az újságírókkal való szoros kapcsolattartás révén; tudomásul veszi az intézet jobb mérőszámait a közösségi média és a médiával kapcsolatos kérések tekintetében;

30. a mentesítő határozatát kísérő horizontális jellegű egyéb észrevételek tekintetében utal az ügynökségek teljesítményéről, pénzgazdálkodásáról és ellenőrzéséről szóló, 2023. május 10-i állásfoglalására ([3]).

([3]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2023)0190.